

۲۹۳۹

۷
۱۸۴
۱۹۶

حقیقی از قرآن

نوشت:

سید ط. پوررہما

سرشناسه: پوررهنما، سیده ط.
 عنوان و نام پدیدآور: حقایق از قرآن / نوشته سیده ط. پوررهنما
 مشخصات نشر: قم: پور افشار، ۱۳۹۴ -
 مشخصات ظاهری: ج. ۱۸۴، ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
 شابک: ۷-۳۵-۶۵۲۲-۶۰۰-۹۷۸ ج ۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت، قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ج ۷ پ ۹۵ / پ ۶۵ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۰۰۸۶۷

شناسنامه کتاب

نام کتاب: حقایق از قرآن (جلد اول)
 مؤلف: سیده ط. پوررهنما
 ناشر: پور افشار
 تعداد صفحات: ۱۸۴
 نوبت و تاریخ چاپ: ۱۳۹۴
 چاپخانه: باقری قم
 شمارگان: ۳۰۰۰
 قطع: رقعی

شابک: ۷-۳۵-۶۵۲۲-۶۰۰-۹۷۸

مرکز بخش: ۰۲۵۳۷۷۴۱۱۲۹ و ۰۹۱۲۱۱۹۰۹۱۵

قیمت ۸۰۰۰ تومان

«پیشگفتار»

امید است خدای تعالی ما را از مواهب و فیوضات قرآن مجید و کلماتش کاملاً بهره‌مند بفرماید.

معاویه بن وهب از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند که فرمود: اگر بنده مؤمن توبه نصوح کند خداوند او را دوست می‌دارد و گناهان او را در دنیا و آخرت می‌پوشاند راوی می‌گوید پرسیدم چگونه خداوند گناهانش را می‌پوشاند؟ فرمود: فرشتگانی که مأمور ثبت گناهان اویند کارهای زشت او را از یاد می‌برند و خداوند به اعضای بدن او فرمان می‌دهد تا گناهان او را پنهان سازند و به نقطه زمین‌هایی که در آنها به گناه آلوده شده است دستور می‌دهد تا گناهان او را در هر جایی که از او دیده‌اند بپوشانند و به هنگامی که به دیدار خدا می‌شتابد هیچ چیزی نیست که گناهان او را گواهی کند.^(۱)

وقتی به آیات امید بخش قرآن، مخصوصاً آیاتی که تصریح دارند که خدای تعالی سیئات را تبدیل به حسنات می‌فرمایند، و یا گناهان شخص را با شرایط می‌پوشاند مانند آیه ۱۱۴ سوره مبارکه هود «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» «چون قطعاً نیکیها، بدیها را از بین می‌برند» و سوره مبارکه فرقان

آیه ۷۰ «فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ» «پس اینها هستند که خدا گناهانشان را به حسنات مبدل می‌کند» و سوره مبارکه عنکبوت آیه ۷ «لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ» «قطعاً ما گناهان آنها را جبران می‌کنیم» و سوره مبارکه محمد ﷺ آیه ۲ «كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ» «خدا سیئات آنها را جبران می‌کند و حال و کارشان را اصلاح می‌نماید» و سوره مبارکه تغابن آیه ۹ «يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ» «گناهانش جبران می‌شود» و سوره مبارکه طلاق آیه ۵ «يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ» «خدا گناهان او را جبران می‌کند» و سوره مبارکه تحریم آیه ۸ «أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ» «امید است پروردگارتان گناهانتان را جبران کند».

وقتی به این آیات برخورد می‌کردم آن چنان شعفی در من پدید می‌آورد که قابل توصیف نیست و هیچ جمله‌ای نمی‌تواند احساس مرا کاملاً بیان نماید، لذا به تدریج با گذشت زمان با پی‌گیری در آیات دیگر با موضوعاتی مانند: «تقوی» و «ایمان و عمل صالح» که از شرایط تبدیل شدن سیئات به حسنات می‌باشد تصمیم گرفتم که آیات قرآن را موضوع‌بندی کرده و با دلالی که در ذیل به آن اشاره می‌شود، به صورت سؤال و جواب تنظیم نموده‌ام (البته این کار با مشغله‌های مختلفی که داشتم، حدود سه سال به طول انجامید).

دلالی که موضوعات مختلف را به صورت سؤال و جواب تنظیم نموده‌ام عبارتند از:

۱- طرح سؤال و جواب (به نظر من) برای بهتر ماندن آیات الهی در ذهن مخصوصاً برای افراد شائق که با معانی آیات قرآن بیشتر آشنا و مأنوس

هستند، بسیار بهتر و سودمندتر می باشد. انشاء الله.

۲- راهی بهتر و عمیق تر برای انس با آیات الهی قرآن. امام سجاده علیه السلام می فرمایند: اگر هم هیچ موجودی بر روی زمین نماند و من تنها باشم، مادام که قرآن با من است، وحشتی نخواهم داشت.^(۱)

۳- با روشی متفاوت آیات قرآن را در سطوح مختلف جامعه نشر دهیم و آیات قرآن براحتی در دسترس عموم قرار گیرد. خدای تعالی در قرآن می فرماید: «يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا»^(۲) «ای پروردگار من، قطعاً قوم من این قرآن را تنها گذاشتند».

۴- راهی برای تدبر بیشتر در آیات قرآن، خدای تعالی در قرآن می فرماید: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»^(۳) «آیا درباره قرآن تدبر نمی کنند؟ و اگر آن از طرف غیر خدا می بود، حتماً در آن اختلاف زیادی پیدا می کردند».

«الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ»^(۴) «کسانی که به آنها کتاب داده ایم، آنها آن را دقیق و درست می خوانند، آنها به آن ایمان می آورند و کسی که به آن کتابها کافر شود، پس آنها همان خسارت دیدگانند».

۵- قرآن کتابی ماندگار و جاودانه است و دچار تغییرات نخواهد شد. در

۱- تفسیر العیاشی جلد ۱ صفحه ۲۳ حدیث ۲۳.

۲- سوره مبارکه فرقان آیه ۳۰.

۳- سوره مبارکه نساء آیه ۸۲.

۴- سوره مبارکه بقره آیه ۱۲۱.

حدیث ثقلین پیامبر گرامی اسلام ﷺ می فرمایند: «افی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی فتمسکوا بهما لن تضلوا فان اللطیف الخبیر اخبرنی و عهد الیّ انهما لن یفترقا حتی یردا علی الحوض»^(۱) «من شما را ترک می کنم و در میان شما دو چیز مهم باقی می گذارم کتاب خدا و عترتم که اهل بیت من هستند پس به آنها تمسک جوید تا هرگز گمراه نشوید به تحقیق خدای لطیف خبیر به من خبر داده است و وعده داده است که آنها از یکدیگر جدا نشوند تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند».

و حضرت امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام می فرمایند: قرآن را یاد بگیرید که بهترین سخن است و در آن اندیشه کنید که چون بهار است.^(۲)
امام صادق علیه السلام می فرمایند: پیامبر گرامی اسلام ﷺ برترین راسخان در علم است که خداوند تمام قرآن و تفسیر و تأویل آن را به ایشان آموخته است و آیه ای نازل نکرده است که حضرت تفسیر و تأویل آن را ندانند و جانشینان بعد از او نیز به آن آگاهی کامل دارند.^(۳)

لذا تمسک جستن به قرآن به وسیله فرا گرفتن و تفکر و تدبر در تأویل آیاتش به صورت های مختلف که یکی از آنها به طور مثال سؤال و جواب کردن آیات قرآن است بیشتر می تواند ما را با معانی اش آشنا سازد.
۶- سؤال و جواب کردن آیات این کتاب آسمانی (قرآن) شوق عمل به

۱- کتاب سلیم جلد ۲ صفحه ۶۴۷.

۲- تحف العقول صفحه ۵۰.

۳- کافی جلد ۱ صفحه ۲۱۳.

دستوراتش را ان شاء الله بیشتر می‌کند و یقیناً نتایج سودمندی برای دنیا و آخرت قرائت کننده در بر خواهد داشت.

حضرت امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام می‌فرمایند: هر کس به آنچه می‌داند عمل کند، خداوند آنچه را نمی‌داند به او یاد می‌دهد. ^(۱) در سوره انفال خدای تعالی می‌فرماید: «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا» ^(۲) «قطعاً مؤمنین کسانی هستند که هر وقت نام خدا ذکر می‌شود، قلبشان ترسان می‌گردد و زمانی که آیات خدا بر آنها خوانده می‌شود، ایمانشان زیاد می‌گردد».

توجه قلب و قوی شدن ایمان (محکم شدن)، با توجه و تأمل به آیات الهی بیشتر و بیشتر می‌گردد و همه اینها به وسیله انس با قرآن مجید صورت می‌گیرد.

بهترین و کامل‌ترین کلام و سخن بعد از قرآن سخن رسول خدا صلی الله علیه و آله و دوازده جانشین بر حق‌شان می‌باشد.

رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «ان اردتم عيش السعداء و موت الشهداء و النجاة يوم المحسرة و الهدى يوم الضلالة فادرسوا القرآن فانه كلام الرحمن و حز من الشيطان و رجحان في الميزان» ^(۳) «اگر در زندگانی خواستار سعادت و در مرگ طالب شهادت هستید و اگر نجات و رهایی در روز حسرت در

۱- غرر الحکم حدیث ۹۵۶۹.

۲- سوره مبارکه انفال آیه ۲.

۳- بحار الانوار جلد ۸۹ صفحه ۱۹ حدیث ۱۸.

سایه رحمت حق و در روز سوزان قیامت را می‌خواهید، درس قرآن بیاموزید زیرا که آن کلام خدا و ایمنی از شیطان است و مایه برتری در میزان است.

و باز می‌فرمایند: کسی که قرآن را از بر کند و براو متکی باشد و حلالش را حلال و حرامش را حرام بداند، خداوند به این خاطر، او را به بهشت می‌برد و شفاعت او را درباره ده نفر از خاندانش می‌پذیرد.^(۱)

و باز می‌فرمایند: برتری قرآن بر سایر سخنان، مانند برتری خداوند است بر بندگان.

حضرت امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام در نهج البلاغه در وصف قرآن می‌فرمایند: و قرآن را بیاموزید که قرآن بهترین گفتار است و در آن اندیشه و طلب فهم کنید که قرآن بهار دلهاست و از آن شفا و بهبودی بخواهید که آن شفای سینه هاست و آن را نیکو تلاوت کنید که قرآن سودمندترین داستان هاست. و می‌فرمایند آگاه باشید که دانش آینده، اخبار گذشتگان و درمان دردهایتان و نظم میان شما در قرآن است.^(۲)

امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: قرآن همانند دو ستاره تابناک آسمانی (خورشید و ماه) صحنه زندگی انسان‌ها را روشن می‌کند.

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «القرآن عهد الله الى خلقه فقد ينبغى للمرء و المسلم ان ينظر في عهده و ان يقرأ منه كل يوم خمسين آیه». قرآن پیمان

خداوند با خلقتش می‌باشد پس سزاوار است که هر فرد مسلمان به عهد و پیمان خویش نگاه کند و همه روزه پنجاه آیه از قرآن را بخواند.

و پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: بدرستی که قلب‌ها زنگ می‌زند هم چنان که آهن زنگ می‌زند، سؤال شد یا رسول الله ﷺ جلای این زنگ قلب چیست؟ حضرت فرمودند: تلاوت قرآن و یاد مرگ.^(۱)

با توجه به روایات متعددی که درباره اهمیت تلاوت و توجه و تأمل و انس با قرآن، اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بیان فرموده‌اند؛ متوجه می‌شویم که هر چقدر توجه و وقت‌مان را صرف انس و اندیشه در آیات قرآن کنیم باز کم است و باید لحظه به لحظه اهتمام و کوشش خود را در راستای تأمل و تفکر و در نتیجه عمل به دستورات قرآن مجید بیشتر داشته باشیم.

همه آرزوهای دنیایی ما هم چنین خواسته‌های مادی‌مان روزی به اتمام می‌رسد همه آنها لحظه‌ای و زودگذر است درنگی بیش نیست باید برای زندگی دائمی و همیشگی آخرت‌مان همت بورزیم؛ زیرا فرموده‌اند: دنیا مزرعه آخرت است، باید دنیا را همانند مزرعه‌ای بدانیم که با تلاش و کوشش و مجاهده با نفس و تأمل و تفکر در قرآن و آیات الهی برای آخرت‌مان، محصولاتی که به حال و وضع ما در زندگی بعد این دنیا مثمر ثمر باشد، بکاریم و درو کنیم.

شاید قدمی کوچک برای اهل تفکر و تدبیر و تلاشی برای بهتر ماندن

آیات الهی در اذهان برداشته‌ام که سبب تأمل بیشتر قرآن گردد.

زیرا با قرائت و تلاوت آیات قرآن درست است که گامی به سوی رسیدن به نور برمی‌داریم اما با سؤال و جواب کردن، آیات قرآن شاید این گام‌ها قوی‌تر و عمیق‌تر گردد ان شاء الله.

برای حسن ختام پیشگفتار، باز روایاتی درباره اهمیت تلاوت و تفکر در قرآن را یادآور می‌شوم.

رسول گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: «جلاء هذه القلوب ذكر الله و تلاوة القرآن» صیقل دهنده این دلها یاد خدا و تلاوت قرآن است.

باز می‌فرماید: سه چیز فراموشی را از بین می‌برد و حافظه می‌آورد تلاوت قرآن، مسواک زدن و روزه.

همچنین فرموده‌اند: هرگاه اموراتتان (کارهایتان) همچون پاره‌های شب بر شما تاریک و شبهه ناک شد، به قرآن روی آورید زیرا قرآن شفیع است که شفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود، هر که قرآن را فرا روی خود قرار دهد، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد، به سوی دوزخش براند.

در موضوعات مختلفی که از آیات قرآن به صورت سؤال و جواب، موضوع‌بندی کرده‌ام در اینجا فهرستش را خواهم نوشت. و چون مفسر حقیقی قرآن و نازل‌کننده قرآن، خاتم پیامبران، نور چشم عالمیان، حضرت خاتم النبیین، حضرت محمدالمصطفی ﷺ می‌باشند آیاتی را که در ارتباط با ایشان به صورت سؤال و جواب تنظیم کرده‌ام به عنوان اولین موضوع

انتخاب کرده و تقدیم دوستداران قرآن و پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌نمایم.

موضوعاتی که بصورت سؤال و جواب تنظیم شده‌اند عبارتند از:

سؤال و جواب موضوع انبیاء و قصص‌ها:

۱- لزوم ارسال پیامبران الهی و اهداف‌شان.

۲- حضرت رسول اکرم ﷺ.

۳- آیات در شأن حضرت امیرالمومنین علی ابن ابیطالب علیه السلام و اهل بیت علیهم السلام.

۴- حضرت آدم علیه السلام و حوا علیه السلام.

۵- حضرت نوح، عزیر و ارمیا علیهم السلام.

۶- حضرت ابراهیم علیه السلام.

۷- حضرت موسی علیه السلام.

۸- حضرت عیسی علیه السلام.

۹- حضرت یعقوب علیه السلام و حضرت یوسف علیه السلام.

۱۰- حضرت هود و صالح و شعیب علیهم السلام.

۱۱- حضرت زکریا علیه السلام.

۱۲- حضرت لقمان علیه السلام.

۱۳- قضیه ذوالقرنین.

۱۴- همسر حضرت عمران و حضرت مریم علیهم السلام.

موضوعات مختلف دیگر:

- ۱ - اهمیت به مطالب و آیات قرآن.
- ۲ - جهاد و غنایم جنگی.
- ۳ - منافقین و ویژگی هایشان.
- ۴ - خصوصیات جهنم و جهنمیان.
- ۵ - قیامت و خصوصیات شفاعت.
- ۶ - انفاق و خمس و زکوة.
- ۷ - پیروی نکردن از هوای نفس دیگران.
- ۸ - اهل کتاب.
- ۹ - خلقت بشر.
- ۱۰ - ملائکه و مذمت و نهی از دشمنی با آنها.
- ۱۱ - ارتکاب گناه و پوشیده شدن گناه.
- ۱۲ - بندگی خدا، وعده‌های او و تسبیح موجودات.
- ۱۳ - پند و موعظه‌های الهی و فضیلت از خدا و عفو و گذشت.
- ۱۳ - شک و گمان، گمان کمکی نمی‌کند.
- ۱۴ - وظایف مستضعفین و هجرت.
- ۱۵ - آزمون‌های الهی.
- ۱۶ - علت خلقت چهارپایان.
- ۱۷ - دستور به اتحاد و عدم تفرقه.
- ۱۸ - توکل.

- ۱۹ - احکام.
- ۲۰ - دستور به سیر و سفر.
- ۲۱ - شهادت در راه خدا.
- ۲۲ - سبقت در خوبی‌ها و اهمیت انسان.
- ۲۳ - یاری خدا.
- ۲۴ - قرض الحسنه.
- ۲۵ - آیا شکرگزاران کم‌اند.
- ۲۶ - هدایت به حق و کتمان حق و آمدن حق.
- ۲۷ - دین حقیقی.
- ۲۸ - تزکیه نفس.
- ۲۹ - عهد و پیمان و قسم.
- ۳۰ - میزان تکلیف هر شخص.
- ۳۱ - یتیم و یتیم نوازی.
- ۳۲ - کم فروشی، رباخواری و عدم اسراف.
- ۳۳ - خوبی و بدی مانند کور و بینا، شنوا و کر مساوی نیستند.
- ۳۴ - صفات رذیله مثل بخل و خیانتکاری و کبر و عدم پیروی از دیگران.
- ۳۵ - نشانه‌های الهی.
- ۳۶ - اجل مردم و مرگ.

- ۳۷ - توبه.
- ۳۸ - مشرکین.
- ۳۹ - گنهکاران.
- ۴۰ - ظالمین.
- ۴۱ - ابلیس و اجنه.
- ۴۲ - ازدواج مسلمان و مسائل مربوط به زنان و ارث.
- ۴۳ - علت خلقت زمین و آسمان و شب و روز و باران.
- ۴۴ - ادای حقوق دیگران و پدر و مادر و دوستی با دیگران.
- ۴۵ - مثل های قرآنی.
- ۴۶ - هدایت شدگان.
- ۴۷ - دعا، استجابت دعا، دعای خداپرستان.
- ۴۸ - صبر و شرح صدر.
- ۴۹ - بهشت و فوز و نجات.
- ۵۰ - ایمان.
- ۵۱ - کافران.
- ۵۲ - تقوی.
- ۵۳ - خوبی زیاد در چیست و نیکوکاران و عمل کنندگان، فضیلت بعضی بر بعضی.
- ۵۴ - اهل ایمان و صالحین.

۵۵- یک آیه‌ای‌ها.

۵۶- درباره‌ی خدای تعالی.

در مقدمه از فرمایشات استاد عالیقدر و بزرگوارم حضرت آیه الله سید حسن ابطحی که خدای تعالی بر طول عمر ایشان بیافزاید و سایه‌ی پر مهر و معنوی ایشان را بر سر همه‌ی شیعیان مستدام بدارد، از کتاب رسول اکرم ﷺ ایشان به مطالب این کتاب مزین می‌نمایم.

فهرست

صفحه	عنوان
۴	پیشگفتار.....
۱۷	بعد معنوی و روحی رسول اکرم ﷺ.....
۲۵	سؤال اول: پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای چه چیز فرستاده شده‌اند؟.....
۲۶	سؤال دوم: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ از میان خود مردم.....
۲۶	مبعوث شدند؟.....
۲۷	سؤال سوم: در حقیقت پیامبر گرامی اسلام ﷺ کیست؟.....
۲۷	سؤال چهارم: جواب پیامبر گرامی اسلام ﷺ به مجادله کنندگان چه بود؟.....
۲۹	سؤال پنجم: علامت محبت به خدای تعالی چیست؟.....
۳۰	سؤال ششم: از چه کسانی باید اطاعت کرد؟.....
	سؤال هفتم: آیا با کشته شدن یا مردن پیامبر گرامی اسلام ﷺ مردم باید به اعتقادات قبلی
۳۱	(جاهلیت) برگردند؟.....
	سؤال هشتم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ (به خاطر رحمتی از خدای تعالی) در مقابل مردم
۳۲	چگونه بودند؟.....
۳۳	سؤال نهم: خدای تعالی چه متی بر مؤمنین گذاشته است؟.....
	سؤال دهم: آیا پیامبران قبل از پیامبر گرامی اسلام ﷺ نیز توسط مردم زمانشان تکذیب
۳۴	می‌شدند؟.....
۳۵	سؤال یازدهم: شاهد و گواه بر همه مردم در روز قیامت کیست؟.....
۳۶	سؤال دوازدهم: اطاعت پیامبر گرامی اسلام ﷺ اطاعت از کیست؟.....
	سؤال سیزدهم: آیا دشمنان پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌توانستند ضرری به ایشان

- برسانند؟ ۳۶
- سؤال چهاردهم: خدای تعالی در مورد پیامبر گرامی اسلام ﷺ به چه چیزی شهادت می‌دهد؟ ۳۷
- سؤال پانزدهم: وجود مقدس پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه چیزی برای مردم آورده؟ ۳۸
- سؤال شانزدهم: عاقبت مخالفت با پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۳۹
- سؤال هفدهم: لزوم نزول پیامبر گرامی اسلام ﷺ بعد از پیامبران قبلی چه بود؟ ۴۰
- سؤال هجدهم: دستور پیامبر گرامی اسلام ﷺ درباره چگونه حکم کردن بین اهل کتاب چه بود؟ ۴۱
- سؤال نوزدهم: اولین مسلمان کیست؟ ۴۳
- سؤال بیستم: به پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور داده شده مردم را از چه روزی بترسانند؟ ۴۳
- سؤال بیست و یکم: شهادت رسول خدا ﷺ به چه چیزهایی است؟ ۴۴
- سؤال بیست و دوم: تنها چه کسانی پیامبر گرامی اسلام ﷺ را اجابت می‌کنند؟ ۴۵
- سؤال بیست و سوم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ فقط از چه چیز پیروی می‌کنند؟ ۴۵
- سؤال بیست و چهارم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور داشتند چه کسانی را از خود دور نکنند؟ ۴۷
- سؤال بیست و پنجم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ دلیل و بینه از طرف پروردگار داشتند؟ ۴۸
- سؤال بیست و ششم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ وکیل چه کسانی نیستند؟ ۴۹
- سؤال بیست و هفتم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ بابت زحمات‌شان اجری از مردم می‌خواستند؟ ۵۱
- سؤال بیست و هشتم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ در جایی درس خوانده‌اند؟ ۵۳
- سؤال بیست و نهم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ از چه چیز باید متابعت می‌کردند؟ ۵۴

- سؤال سی ام: پیامبر گرامی اسلام ﷺ به چه راهی هدایت شدند؟ ۵۵
- سؤال سی و یکم: همه زندگی پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای که بود؟ ۵۵
- سؤال سی و دوم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ به چه چیز امر شده اند؟ ۵۶
- سؤال سی و سوم: وظایف پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۵۷
- سؤال سی و چهارم: وقتی آیه ای نازل نمی شد دشمنان از پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه انتظاری داشتند؟ ۶۰
- سؤال سی و پنجم: با پیامبر گرامی اسلام ﷺ درباره چه چیز مجادله می کردند؟ ۶۱
- سؤال سی و ششم: آیا مکر و نقشه دشمنان پیامبر گرامی اسلام ﷺ بر علیه ایشان موافقت آمیز بود؟ ۶۲
- سؤال سی و هفتم: یکی از برکات وجود مقدس پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۶۳
- سؤال سی و هشتم: آیا دینی که پیامبر گرامی اسلام ﷺ آورد بر همه دینها پیروز می شود؟ ۶۳
- سؤال سی و نهم: چه کسی یار و یاور واقعی پیامبر گرامی اسلام ﷺ است؟ ۶۴
- سؤال چهلیم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای مؤمنین چگونه است؟ ۶۵
- سؤال چهل و یکم: قطعا چه کسانی اعمال ما را می بینند؟ ۶۶
- سؤال چهل و دوم: وقتی پیامبر گرامی اسلام ﷺ را تکذیب می کردند ایشان وظیفه داشتند در جواب آنها چه چیز بفرمایند؟ ۶۷
- سؤال چهل و سوم: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ در مقابل سخنان مخالفان نباید غمگین می شدند؟ ۶۸
- سؤال چهل و چهارم: یکی از افتراهایی که به پیامبر گرامی اسلام ﷺ نسبت میدادند چه بود؟ ۶۹
- سؤال چهل و پنجم: چه اخباری به پیامبر گرامی اسلام ﷺ می رسید؟ ۶۹

- سؤال چهل و ششم: دستور استقامت به چه کسانی داده شده بود؟ ۷۰
- سؤال چهل و هفتم: آیا هر چه پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای ایمان مردم حرص می‌زدند، آنها ایمان می‌آوردند؟ ۷۱
- سؤال چهل و هشتم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ و پیروان‌شان مردم را به وسیله چه چیز به سوی خدا دعوت می‌کردند؟ ۷۱
- سؤال چهل و نهم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ چگونه از طرف پروردگار حفظ می‌شدند؟ ۷۲
- سؤال پنجاهم: تهمت و خواسته بی‌جای کفار از پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۷۳
- سؤال پنجاه و یکم: عنایت عظیم خدای تعالی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۷۴
- سؤال پنجاه و دوم: چه دستوری به پیامبر گرامی اسلام ﷺ در مورد خواندن کتاب و با مؤمنین بودن داده شده بود؟ ۷۴
- سؤال پنجاه و سوم: دستورات خدای تعالی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ در مقابل کسانی که قرآن را تقسیم کردند چه بود؟ ۷۶
- سؤال پنجاه و چهارم: در مقام دلجویی خدای تعالی از پیامبر گرامی اسلام ﷺ در مقابل اذیت کفار و مشرکین چه می‌فرمایند؟ ۷۷
- سؤال پنجاه و پنجم: اگر مردم روی برگردانند پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه باید بکنند؟ ۷۹
- سؤال پنجاه و ششم: دستور به پیامبر گرامی اسلام ﷺ رسید از چه ملتی پیروی کند؟ ۷۹
- سؤال پنجاه و هفتم: دستور به پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای خواندن راه پروردگار بوسیله چه چیزهایی بود؟ ۸۰
- سؤال پنجاه و هشتم: چرا خدای تعالی پیامبرش را در یک شب از مسجد الحرام به مسجد الاقصی سیر داد؟ ۸۱
- سؤال پنجاه و نهم: در حقیقت خوابی که پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای مردم دیده بودند، چه بود؟ ۸۲

- سؤال شصتم: نتیجه ثبات قدم پیامبر گرامی اسلام ﷺ در امر تبلیغ چه بود؟ ۸۲
- سؤال شصت و یکم: عنایت پروردگار به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۸۴
- سؤال شصت و دوم: کوشش پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای ایمان آوردن مردم به قرآن چه اندازه بود؟ ۸۵
- سؤال شصت و سوم: به پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور داده شده که قبل از هر کاری چه کار کند؟ ۸۶
- سؤال شصت و چهارم: فرق پیامبر گرامی اسلام ﷺ با سایر افراد بشر در چیست؟ ۸۷
- سؤال شصت و پنجم: در خواندن قرآن چه سفارشی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ شده است؟ ۸۷
- سؤال شصت و ششم: آیا به کسانی که قبل از پیامبر گرامی اسلام ﷺ آمده بودند وحی می شد؟ ۸۸
- سؤال شصت و هفتم: چه کسی رحمت برای جهانیان است؟ ۸۹
- سؤال شصت و هشتم: یکی از چیزهای مهمی که درباره خدانشناسی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ وحی شد چیست؟ ۸۹
- برداشت کوتاه و آزاد: ۹۰
- سؤال شصت و نهم: آیا فقط پیامبر گرامی اسلام ﷺ را تکذیب کردند؟ ۹۰
- سؤال هفتادم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ در مورد عبادت امتها، آنها را به چه چیزی باید دعوت کنند؟ ۹۲
- سؤال هفتاد و یکم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ مردم را به چه چیز دعوت می کردند؟ ۹۳
- سؤال هفتاد و دوم: چه چیزهایی را به پیامبر گرامی اسلام ﷺ نشان دادند؟ ۹۳
- سؤال هفتاد و سوم: ادب حضور محضر مقدس پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۹۴
- سؤال هفتاد و چهارم: نعمت هایی که خدای تعالی به پیامبرش وعده داده است

- چيست؟ ۹۵
- سؤال هفتاد و پنجم: شکایت پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۹۶
- سؤال هفتاد و ششم: چرا قرآن یک دفعه بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ نازل نشد؟ ۹۶
- سؤال هفتاد و هفتم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ به وسیله چه چیز باید با کافران جهاد نماید؟ ۹۷
- سؤال هفتاد و هشتم: دستوراتی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ؟ ۹۷
- سؤال هفتاد و نهم: یکی از مأموریت‌های پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۹۹
- سؤال هشتاد: پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای تذکر مردم چه می‌فرمودند؟ ۱۰۰
- سؤال هشتاد و یکم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌تواند کسی را که دوست دارد هدایت کند؟ ۱۰۲
- سؤال هشتاد و دوم: قرآن را چه کسی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ عنایت فرمود؟ ۱۰۴
- سؤال هشتاد و سوم: شهادت چه کسانی برای رسالت پیامبر گرامی اسلام ﷺ کافی است؟ ۱۰۵
- سؤال هشتاد و چهارم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ مأمور پیروی از چه چیز بودند؟ ۱۰۶
- سؤال هشتاد و پنجم: ولایت تامه پیامبر گرامی اسلام ﷺ؟ ۱۰۶
- سؤال هشتاد و ششم: بهترین الگو چه کسی است؟ ۱۰۷
- سؤال هشتاد و هفتم: چه سفارش‌هایی خدای تعالی به زنان پیامبر گرامی اسلام ﷺ نمودند؟ ۱۰۸
- سؤال هشتاد و هشتم: آیا بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ مشکلی در آنچه خدای تعالی برایشان واجب کرده می‌باشد؟ ۱۱۱
- سؤال هشتاد و نهم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ پدر، مردان آن زمان بودند؟ ۱۱۲
- سؤال نودم: اوصاف پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۱۱۳

- سؤال نود و یکم: چه زنهایی برای ازدواج با پیامبر گرامی اسلام ﷺ حلال بودند؟ ... ۱۱۹
- سؤال نود و دوم: چه کسانی بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ صلوات می فرستند؟ ۱۲۱
- سؤال نود و سوم: آنهایی که خدای تعالی و پیامبرش را اذیت می کنند خدای تعالی چه چیز برایشان آماده کرده است؟ ۱۲۲
- سؤال نود و چهارم: چه چیز بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ نازل شده است؟ ۱۲۲
- سؤال نود و پنجم: اجر زحمات پیامبر گرامی اسلام ﷺ با کیست؟ ۱۲۴
- سؤال نود و ششم: وحی که به پیامبر گرامی اسلام ﷺ می شد از جانب چه کسی بود؟ ۱۲۴
- سؤال نود و هفتم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ در چه راهی است؟ ۱۲۵
- سؤال نود و هشتم: آیا به پیامبر گرامی اسلام ﷺ شعر تعلیم داده شده؟ ۱۲۶
- سؤال نود و نهم: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ مدتی از آنها (دشمنان و مشرکین) روی برگرداند؟ ۱۲۷
- سؤال صد: دستور صبر به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۱۲۸
- سؤال صد و یکم: مأموریت پیامبر گرامی اسلام ﷺ چیست؟ ۱۲۸
- سؤال صد و دوم: آیا کسی که فرمان عذاب بر او تحقق یافته، پیامبر گرامی اسلام ﷺ می تواند از عذاب نجاتش دهد؟ ۱۳۰
- سؤال صد و سوم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ می میرند؟ ۱۳۰
- سؤال صد و چهارم: اگر از دعوت پیامبر گرامی اسلام ﷺ روی گردان شدند آنها از چه چیز ترسانده شوند؟ ۱۳۱
- سؤال صد و پنجم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ می توانستند ناشنویان و کوران (دل) را هدایت کنند؟ ۱۳۱
- سؤال صد و ششم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ به چه چیز امر شده اند؟ ۱۳۲
- سؤال صد و هفتم: وقتی پیامبر گرامی اسلام ﷺ فوت کند خدای تعالی با کفار

- چه می‌کند؟ ۱۳۳
- سؤال صد و هشتم: امر خدای تعالی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۱۳۴
- سؤال صد و نهم: اگر برای خدای تعالی فرزندی می‌بود اول عابد چه کسی بود؟ ۱۳۵
- سؤال صد و دهم: گفتگوی پیامبر گرامی اسلام ﷺ با خدای تعالی؟ ۱۳۶
- سؤال صد و یازدهم: آیا پیامبر گرامی اسلام ﷺ غیر از پیامبران دیگر بودند؟ ۱۳۶
- سؤال صد و دوازدهم: یاری خدای تعالی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۱۳۷
- سؤال صد و سیزدهم: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ شاهد و بشارت دهنده و ترساننده بودند؟ ۱۳۸
- سؤال صد و چهاردهم: کسی که با پیامبر گرامی اسلام ﷺ بیعت کند در حقیقت با چه کسی بیعت کرده؟ ۱۳۹
- سؤال صد و پانزدهم: رویای پیامبر گرامی اسلام ﷺ درباره فتح مکه چه بود؟ ۱۴۰
- سؤال صد و شانزدهم: خدای تعالی پیامبر گرامی اسلام ﷺ را با چه چیز فرستادند؟ و چرا؟ ۱۴۱
- سؤال صد و هفدهم: حالات اصحاب پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۱۴۲
- سؤال صد و هجدهم: تهمت‌هایی که به پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌زدند چه بود؟ ۱۴۳
- سؤال صد و نوزدهم: در مقابل فرمان پروردگار، پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور دارد چگونه باشد؟ ۱۴۴
- سؤال صد و بیستم: جریان معراج پیامبر گرامی اسلام ﷺ؟ ۱۴۵
- سؤال صد و یکم: آیات روشن الهی که بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ نازل شده برای چیست؟ ۱۴۷
- سؤال صد و بیست و دوم: کسی که با خدا و رسولش دشمنی کند، عاقبتش چه

- سؤال صد و بیست و سوم: هر چه که پیامبر گرامی اسلام ﷺ آورد باید با آن چه کرد؟ ۱۴۹
- سؤال صد و بیست و چهارم: پیامبر گرامی اسلام ﷺ برای چه چیز مبعوث شدند؟ ... ۱۵۰
- سؤال صد و بیست و پنجم: بعضی ها پیامبر گرامی اسلام ﷺ را در حالی که در نماز ایستاده بودند، چرا ترک می کردند؟ ۱۵۱
- سؤال صد و بیست و ششم: بر پیامبر گرامی اسلام ﷺ فقط چه وظیفه ای است؟ ۱۵۱
- سؤال صد و بیست و هفتم: آنچه را خدای تعالی حلال کرده می شود حرام کرد؟ ۱۵۲
- سؤال صد و بیست و هشتم: وقتی پیامبر گرامی اسلام ﷺ سری را به بعضی از همسرانش گفتند، آنها چه کردند؟ ۱۵۳
- سؤال صد و بیست و نهم: به پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور جهاد با چه کسانی داده است؟ ۱۵۴
- سؤال صد و سی ام: پیامبر گرامی اسلام ﷺ در جواب عده ای که می گفتند این وعده قیامت چه زمانی است چه می فرمودند؟ ۱۵۵
- سؤال صد و سی و یکم: به دستور خدای تعالی از چه کسانی نباید اطاعت کرد؟ ۱۵۶
- سؤال صد و سی و دوم: کافران چه صدمه ای می خواستند به پیامبر گرامی اسلام ﷺ بزنند؟ ۱۵۸
- سؤال صد و سی و سوم: بعضی از مطالبی که پیامبر گرامی اسلام ﷺ به مردم فرمودند؟ ۱۵۹
- سؤال صد و سی و چهارم: دستورات عبادی به پیامبر گرامی اسلام ﷺ چه بود؟ ۱۶۲
- سؤال صد و سی و پنجم: آیا راه پیامبر گرامی اسلام ﷺ راه سختی است؟ ۱۶۵
- سؤال صد و سی و ششم: الطاف پروردگار به پیامبر گرامی اسلام ﷺ؟ ۱۶۶
- فهرست ۱۷۶